

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Gramatyka opisowa języka węgierskiego 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologie regionów Specjalność Filologia węgierska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FREWEGS.13S.06508.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Paweł Kornatowski	
Prowadzący zajęcia	Paweł Kornatowski	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat funkcjonowania języka węgierskiego w zakresie fonetyki i fonologii oraz ortografii.
C2	Przekazanie studentom podstawowej terminologii z zakresu fonetyki i fonologii oraz ortografii.
C3	Rozwinięcie u studentów umiejętności analizy zjawisk językowych z zakresu fonetyki i fonologii języka węgierskiego.
C4	Rozwinięcie u studentów umiejętności komunikacji na tematy związane z treściami programowymi.
C5	Umożliwienie studentom wykorzystania nabytej wiedzy w praktycznej nauce języka węgierskiego.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu fonetyki i fonologii oraz ogólne kompetencje humanistyczne.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię w zakresie fonetyki i fonologii oraz ortografii współczesnego języka węgierskiego.	FRE_K1_W01, FRE_K1_W02, FRE_K1_W03, FRE_K1_W04, FRE_K1_W06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
W2	zna budowę i rozumie funkcjonowanie aparatu mowy.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
W3	zna cechy artykulacyjne głosek języka węgierskiego.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W4	zna zapis fonetyczny (transkrypcję) tekstu węgierskiego.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W5	zna ogólne zasady węgierskiej ortografii.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W6	zna różnice fonetyczne mające funkcje dystynktywne w języku węgierskim.	FRE_K1_W02, FRE_K1_W09	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
W7	zna zasady dzielenia węgierskich wyrazów na sylaby.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W8	zna zasady koartykulacji obowiązujące w języku węgierskim.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W9	zna zasady węgierskiego akcentu wyrazowego.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
W10	zna zasady węgierskiej intonacji w języku węgierskim.	FRE_K1_W02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi stosować podstawową terminologię w zakresie fonetyki i fonologii oraz ortografii współczesnego języka węgierskiego.	FRE_K1_U02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U2	potrafi prawidłowo artykułować głoski języka węgierskiego.	FRE_K1_U05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
U3	potrafi wykonać i odczytać zapis fonetyczny (transkrypcję) tekstu węgierskiego.	FRE_K1_U02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
U4	potrafi stosować w praktyce ogólne zasady węgierskiej ortografii.	FRE_K1_U02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
U5	potrafi stosować w praktyce różnice fonetyczne mające funkcje dystynktywne w języku węgierskim.	FRE_K1_U05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U6	potrafi dzielić węgierskie wyrazy na sylaby.	FRE_K1_U02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
U7	potrafi stosować w praktyce zasady koartytucji.	FRE_K1_U05, FRE_K1_U07	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
U8	potrafi wykorzystać nabytą wiedzę w praktycznym użyciu języka węgierskiego.	FRE_K1_U02, FRE_K1_U11	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do praktycznego stosowania różnic fonetycznych mające funkcje dystynktywne w języku węgierskim.	FRE_K1_K02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
K2	jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce zasad koartytucji.	FRE_K1_K02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
K3	jest gotów/gotowa do prawidłowego akcentowania wyrazów języka węgierskiego.	FRE_K1_K02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
K4	jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce intonacji w języku węgierskim.	FRE_K1_K02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test
K5	jest gotów/gotowa do wykorzystania nabytej wiedzy w praktycznym użyciu języka węgierskiego.	FRE_K1_K02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wstęp. Przedmiot badań fonetyki i fonologii.	W1, U1	Konwersatorium
2.	Podstawowe pojęcia z zakresu fonetyki i fonologii.	W1, U1	Konwersatorium
3.	Budowa i funkcjonowanie aparatu mowy.	W1, W2, W3, U1, U2	Konwersatorium
4.	Węgierski system głoskowy a) system wokaliczny b) system konsonantyczny.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U8, K5	Konwersatorium
5.	Pisownia języka węgierskiego.	W1, W4, W5, U1, U3, U4, U8, K5	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Opozycja fonologiczna.	W1, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, U8, K1, K5	Konwersatorium
7.	Fonotaktyka a) głoskowe struktury linearne b) sylaba.	W1, W3, W4, W5, W7, U1, U2, U3, U4, U6, U8, K5	Konwersatorium
8.	Koartykulacja.	W1, W3, W4, W5, W8, U1, U2, U3, U4, U7, K2	Konwersatorium
9.	Cechy suprasegmentalne a) akcent b) intonacja.	W1, W10, W9, U1, U8, K3, K4, K5	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	· regularne uczestnictwo w zajęciach; · aktywny udział i zaangażowanie w trakcie zajęć; · uzyskanie ocen pozytywnych z wszystkich testów cząstkowych; · uzyskanie oceny pozytywnej z pisemnego kolokwium. Kryteria oceny: · bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 91% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) · dobry plus (db plus; 4,5) - od 86 do 90 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) · dobry (db; 4,0) - od 76 do 85 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) · dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 71 do 75 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) · dostateczny (dst; 3,0) - od 61 do 70 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) · niedostateczny (ndst) - poniżej 61% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć).

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
-------------	----------------------------------

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	· regularne uczestnictwo w zajęciach; · aktywny udział i zaangażowanie w trakcie zajęć; · uzyskanie ocen pozytywnych z wszystkich testów cząstkowych; · uzyskanie oceny pozytywnej z pisemnego kolokwium oraz egzaminu końcowego. Kryteria oceny: · bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 91% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) · dobry plus (db plus; 4,5) - od 86 do 90 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) · dobry (db; 4,0) - od 76 do 85 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) · dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 71 do 75 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) · dostateczny (dst; 3,0) - od 61 do 70 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) · niedostateczny (ndst) - poniżej 61% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć).

Literatura

Obowiązkowa

1. Materiały dostarczone przez prowadzącego.

Dodatkowa

1. A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó.
2. Jászó Anna (red.). 2001. A magyar nyelv könyve. Budapest: Trezor Kiadó.
3. Bańcerowski, Janusz. 2001. Podstawy polsko-węgierskiej fonetyki i fonologii kontrastywnej. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
4. Bańcerowski, Jerzy – Pogonowski, Jerzy – Zgóřka, Tadeusz. 1982. Wstęp do językoznawstwa. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
5. Bóna Judit (red.). 2016. Fonetikai olvasókönyv. Budapest: ELTE Fonetikai Tanszék.
6. Buvári Márta – Mészáros András. 2010. Helyesbeszéd. A magyar köznyelvi kiejtés leírása gyakorlatokkal. Budapest: Bárczi Géza Kiejtési Alapítvány.
7. É. Kiss Katalin – Kiefer Ferenc – Siptár Péter. 2003. Új magyar nyelvtan. Budapest: Osiris.
8. Elekfi László. 1992. A magyar hangkapcsolódások fonetikai és fonológiai szabályai. Budapest: A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete.
9. Fekete László. 1992. Magyar kiejtési szótár. Budapest: Gondolat.
10. Gołąb, Zbigniew – Heinz, Adam – Polański, Kazimierz. 1968. Słownik terminologii językoznawczej. Warszawa: PWN.
11. Gósy Mária. 2004. Fonetika, a beszéd tudománya. Budapest: Osiris Kiadó.
12. Hernádi Sándor. 1995. Újfajta beszédművelő gyakorlatok. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
13. Hernádi Sándor. 2019. Beszédművelés. Budapest: Móra Könyvkiadó.
14. Kassai Ilona. 1998. Fonetika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
15. Kiefer Ferenc (red.). 1994. Strukturális magyar nyelvtan. 2 kötet. Fonológia. Budapest: Akadémiai Kiadó.
16. Kiefer Ferenc (red.). 2006. Magyar nyelv. Budapest: Akadémiai Kiadó.
17. Kiss Gábor – Kohári Anna. 2019. Nyelvészeti kisszótár. 2500 hagyományos és modern nyelvészeti fogalom magyarázata. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
18. Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila. 2008. Helyesírási tanácsadó. Budapest: Osiris Kiadó.
19. Laczkó Mária. 2005. Hangtan – alaktan – szófajtan – szótan. Feladatgyűjtemény magyar nyelvből középiskolásoknak. Budapest: Nikol Kiadó.
20. Lazicius Gyula. 1963. Fonetika. Budapest: Tankönyvkiadó.
21. Olaszy Gábor. 2007. Mássalhangzó-kapcsolódások a magyar beszédben. Budapest: Tinta Könyvkiadó.
22. Papp István. 1971. Leíró magyar hangtan. Budapest: Tankönyvkiadó.
23. Polański, Kazimierz (red.). 1995. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Wrocław – Warszawa – Kraków: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich – Wydawnictwo.
24. Subosits István. 2004. Hangtan. Budapest: TAS-11.
25. Szulc, Aleksander. 1984. Podręczny słownik językoznawstwa stosowanego. Warszawa: PWN.
26. Tolcsvai Nagy Gábor (red.). 2017. Nyelvtan. Budapest: Osiris Kiadó.
27. Tompa József (red.). 1961. A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan. I. Bevezetés. Hangtan. Szótan. Budapest: Akadémiai Kiadó.
28. Tótfalusi István. 2006. Kiejtési szótár. Idegen nevek, szavak, kifejezések és szólások helyes kiejtése. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20

Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FRE_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do właściwego rozpoznawania możliwości i ograniczeń wynikających z kompetencji językowej uzyskanej na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia a w szczególnych przypadkach zasięgnięcia opinii ekspertów, w tym opiekuna naukowego, w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
FRE_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować ustawiczne poszerzanie wiedzy oraz doskonalić umiejętności badawcze stosując zaawansowane narzędzia i zasoby takie jak np. korpusy, leksykony czy słowniki i wykorzystując do powyższych celów wnioski z dyskusji i debat prowadzonych z ekspertami, w tym z opiekunem naukowym, z uwzględnieniem specyfiki specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia
FRE_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowe, kulturowe i literackie w zakresie obejmującym studia na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii na podstawie uzyskanej wiedzy a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FRE_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych lub literackich w kontekście kulturowym a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się w zakresie obejmującym studia na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia
FRE_K1_U11	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się z innymi specjalistami w języku polskim, wykładowym oraz językach specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia, włączając w to tłumaczenie, z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych środków komunikacji, realizując i organizując zespołowe zadania badawcze również o charakterze interdyscyplinarnym
FRE_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie przedmiotowe i metodologiczne znaczenie filologii oraz ich pozycję i znaczenie dla specjalności fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii lub lingwistyki kulturowej regionu europejskiego (w szczególności bałtyckiego lub śródziemnomorskiego lub węgierskiego) lub azjatyckiego (w szczególności regionu dalekowschodniego obszaru Indonezji i Japonii) w odniesieniu do innych nauk humanistycznych
FRE_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawową terminologię oraz wybrane tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat badań nad językiem i literaturą oraz kontekstami kulturowymi dla specjalności fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii lub lingwistyki kulturowej regionu europejskiego (w szczególności bałtyckiego lub śródziemnomorskiego lub węgierskiego) lub azjatyckiego (w szczególności regionu dalekowschodniego obszaru Indonezji i Japonii) lub dla obszarów językowych poszczególnych specjalności
FRE_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językowych i literackich właściwych dla specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub lingwistyka kulturowa regionu azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii
FRE_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcje podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, właściwych dla specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii
FRE_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia stanowiące wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru kulturowego specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii na poziomie podstawowym
FRE_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie historycznie uwarunkowaną złożoność oraz strukturę, a także tendencje rozwoju języków specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia z uwzględnieniem tzw. języków rzadkich lub mniejszych